
Et legeliv uten grenser

INTERVJU

CHRISTINA SVANSTRØM

christina@svanstrom.no

Etter at Yaser Sharaf (42) reiste ut på sitt første oppdrag for Leger Uten Grenser, har han ikke sett seg tilbake.

Foto: Christina Svanstrøm

Vi står ved bredden av Oslofjorden, en helt vanlig ettermiddag. Stille vann, så vidt brutt opp av små krusninger på overflaten. Grønne bartrær og en åpen himmel. Her kan Yaser Sharaf trekke pusten. Et hjem i Norge, stedet han har 19 kvadratmeter leilighet og personlige eiendeler. Stillhet, avstand og rekreasjon – et par ganger i året. Slik bruker han dagene mellom prosjekter i regi av Leger Uten Grenser på best mulig måte.

Det er langt herfra til familien i Kuwait. Det er ikke alltid like enkelt å forklare de nærmeste hvorfor han har valgt å leve som han gjør.

– Min mor ble gift da hun var 15 år gammel, og hun var 40 år da jeg ble født. Ingen av foreldrene mine har noen høyere utdanning, og ingen av søsknene mine jobber innen det samme. Så det er vanskelig å forklare hvordan jeg jobber. De aksepterer valget mitt, men min mor er nok mest opptatt av at jeg spiser nok og tar vare på meg selv.

Han tilbringer mesteparten av livet på reise, og det ofte i konfliktfylte områder eller steder med mye og dramatisk mediedekning.

– Det viktige er å formidle til både familie og venner at ting ikke er som i media. Der kommer kun det mest voldsomme fram fra områder rammet av krig eller sult. Men på bakken og i vårt arbeid ser vi mer hverdag, og står med problemer som håndteres der og da.

Målrettet

Oppveksten i Kuwait var god. Landet har høy levestandard for de drøye 1,5 millioner registrerte innbyggerne – selv om antallet mennesker som til enhver tid oppholder seg der, er nærmere det firdoblede. Yaser og familien er innvandrere fra Iran. Han er av de yngste i en søskenflokk på elleve. Skole har alltid stått høyt, og i Kuwait er det for registrerte borgere et velutbygd skolesystem.

Yaser Sharaf

Født 1979

Bor i Ås kommune

1999–2006 Studier ved Royal College of Surgeons i Dublin, Irland

2006–07 Internship på Al Amiri Hospital, Kuwait

2007–08 Kirurgisk avdeling, Farwania Hospital, Kuwait

2008 Lege på Rigae Health Centre, Kuwait

2009–11 Sykehjemslege i Aurskog-Høland, Norge

2010 Allmennlege ved Bjørkelangen og Rømskog legevakt, Norge

2011–12 Assistentlege ved Indremedisinsk avd., Nordlandssykehuset Vesterålen

2013–Leger Uten Grenser i Libanon, Ukraina, Syria, Afghanistan, Sør-Sudan, Irak, Yemen

– Jeg har alltid vært sta. Da jeg gikk på videregående, bestemte jeg meg for å bli lege. Det føltes riktig å velge å gå for noe der jeg kunne bidra til å gjøre en forskjell. Uten at jeg noen gang var veldig skoleflink, jobbet jeg målrettet og fikk gode nok karakterer til å få offentlig støtte for medisinstudier i Irland.

Den første flyttingen hjemmefra til Irland ble starten på en karriere i bevegelse. Under studietiden i Irland ble han sammen med en norsk medstudent. Etter noen år som nyutdannet lege i Kuwait var det naturlig å flytte nordover til Norge.

– Først fikk jeg opphold som student, men jeg brukte nok tiden mest på å lære meg språket og kulturen. Etter hvert fikk jeg jobb som sykehjemslege i Aurskog-Høland. Det var en utfordring å lære seg fagtermer på et nytt språk, men jeg følte jobben var

Første oppdrag

Etter noen år på Østlandet søkte han jobb i Vesterålen, og begynte som assistentlege på indremedisinsk avdeling i Stokmarknes.

– Allsidigheten på et lite sykehus var veldig lærerik. Alt fra hjerteinfarkt til kreftpoliklinikk, elektrokonverteringer eller oppfølging på overvektspoliklinikken. Jeg lærte meg gastroskopi og ble etter hvert mer og mer trygg i jobben min – og kunne gjerne blitt lenger.

«Det var helt utenfor boksen, og noe helt nytt. Tilbake i Norge kjente jeg bare at jeg måtte ut igjen»

Likevel hadde han en lengsel utover. Etter at hans daværende ektefelle hadde vært på utenlandsoppdrag med Leger Uten Grenser, bestemte han seg for å like gjerne prøve det samme selv. Det er nå snart ti år siden han reiste på sitt første utenlandsoppdrag, langt fra den stabile jobbhverdagen i Norge.

Foto: Christina Svanstrøm

– Krigen i Syria hadde akkurat startet. Forhandlinger, kommunikasjon, nettverksbygging. Ingen kunne krysse grensen, og vi måtte finne nye løsninger for å få medisinsk materiell inn i Syria. Når jeg hadde stått i dette i sju måneder, ble jeg avhengig. Det var helt utenfor boksen, og noe helt nytt. Tilbake i Norge kjente jeg bare at jeg måtte ut igjen.

Samhold i utlendighet

Å starte samtalen om Leger Uten Grenser er som å trykke på en knapp.

Yaser brenner for jobben sin. Der det gjøres et prosjekt, knyttes det tette bånd mellom personellet som har valgt å bruke måneder eller år av livet sitt på å yte helsehjelp i utsatte områder. Som leder for det medisinske tilbudet i sine prosjekter, står Yaser med et overordnet ansvar for å samkjøre prestasjon og motivasjon hos en arbeidsgruppe med stadig skiftende sammensetning.

– Vi kan være svært forskjellige. Noen er strukturerte, andre kaotiske. Ulik alder, ulike fagspesialiteter. Vi kan komme fra helt ulike bakgrunner, men alle har et felles mål om å yte hjelp. Når dagen er omme, sitter du igjen med en følelse av å ha bidratt. Og det er den følelsen som tar meg ut og tilbake, igjen og igjen.

– Du jobber ikke som kliniker når du er ute i felt?

– Nei, ikke nå. Men det er noe av det som er så spennende i Leger Uten Grenser. Det er rom for å bruke sin kapasitet til nye oppgaver. Det har vært utrolig lærerikt å jobbe med ikke bare rent faglige avgjørelser – i våre prosjekter må man også sørge for at personell kommer seg trygt til og fra oppdrag. Vi må ta stilling til logistikk på en helt annen måte enn her i Norge. Hvordan får vi medisiner til pasientene? Hvordan kan vi bygge lokal kapasitet? Hvordan kan helsepersonell som jobber for oss, bidra på best mulig måte med sin kompetanse? Jeg er bedre og tryggere både som lege og menneske nå enn jeg var før jeg begynte i Leger Uten Grenser.

Foto: Leger Uten Grenser

Hjelpearbeid under en pandemi

Siden vinteren 2020 ble Leger Uten Grenser som alle andre rammet av koronapandemiens utfordringer og begrensninger.

- Hvordan har håndteringen av pandemien påvirket arbeidet deres?
- For oss rammet den for det første logistikken og transporten av medisiner. Vi hadde et mål om å fortsette arbeidet vårt, samtidig som vi måtte sikre at vi som internasjonal organisasjon ikke bidro til å spre smitte.

Da pandemien startet, var Yaser på et prosjekt i Afghanistan. Det var langt fra nok smittevernutstyr, og personellet stod overfor en krevende tid under allerede krevende bo- og arbeidsbetingelser.

– Men vi tok grep tidlig, hadde sikkerhet i høysetet, og brukte tid på opplæring i smittevern. Vi kontaktet en lokal skredder og fikk sydd flere tusen masker på få dager. Vi tilpasset oss den nye situasjonen etter beste evne.

«Etter dette ble en sykehusjobb i trygge omgivelser ikke riktig for meg»

Gjennom 2020, da de fleste ble mer enn godt kjent med hjemmekontor og reiserestriksjoner, var Yaser på oppdrag i både Irak, Yemen og Afghanistan.

– Dette året har karanteneperiodene mellom ulike land blitt min fritid mellom prosjektene. Det har vært uoversiktlig, men jeg er en som tar ting som de kommer. Hvis en situasjon er kaotisk, gjør jeg mitt beste med hva jeg har, og jeg føler mestring. Ironisk nok kan jeg heller bli nervøs i strengere omgivelser med for mange regler og krav.

Foto: Leger Uten Grenser

– Hva er Leger Uten Grenser sitt behov i tiden som kommer?

– Vi trenger helsepersonell. Behovet er der. Særlig er det intensivleger og akuttmedisinere vi mangler på legesiden. Det jeg alltid gjør når jeg forteller om Leger Uten Grenser eller noen viser interesse for å reise utenlands, er å anbefale dem seks måneder. Du får et nytt perspektiv på ting, og i løpet av seks måneder lærer du mye om deg selv og andre. Vi krever ikke perfeksjon, men at folk gjør sitt beste og ønsker å bidra i samarbeid. For noen fungerer det fint, for andre holder det med ett oppdrag.

Livet etterpå

Selv er han utvilsomt en av dem som fant sin plass i utenlandsarbeidet. Det finnes ikke store, langsiktige planer utover kommende prosjektperiode. Og kanskje må det være slik for å kunne stå i denne typen arbeid i årevis – og fortsatt ha det godt der man er.

– Tror du at du kommer tilbake til jobben som sykehuslege igjen?

– For meg var valget av medisinstudiet ikke basert på drømmen om å jobbe med et spesifikt fag eller i et spesifikt sykehus. Det var drømmen om å kunne bistå der det var behov, og som lege kunne jeg gjøre det. Selv om det finnes mange andre måter å bidra på også. Da jeg reiste med Leger Uten Grenser, opplevde jeg nettopp dette. Å stå i en jobb der vi jobber bredt for å kunne bistå pasientene. En jobb der man kjemper for menneskers rett til et godt helsetilbud. Etter dette ble en sykehusjobb i trygge omgivelser ikke riktig for meg.

Utenom legeyrket finner han glede i både baking, språk og gårdsdrift.

– I det lange løp har jeg vage drømmer om å ha en egen liten gård med mange grønnsaker, og gleden av ferske olivener og besøk av gode venner. Det er i framtiden et sted. Det er en drøm, og noen ganger kan drømmer gå i oppfyllelse. Men akkurat nå er jeg veldig fornøyd med å gjøre det jeg gjør.

Siste bakkekontakt i Norge var i sommer, for å få første og andre dose av koronavaksinen i hjemkommunen. Deretter var det å vente noen uker på klarsignal til neste oppdrag, før ferden kunne fortsette. Denne gang til et prosjekt i Irak som går over 21 måneder. Tre måneder av, tre måneder på, i et område av verden med flere utfordrende politiske spenninger.

– Det er viktig å koble helt av mellom oppdrag. Finne mening og hvile. Målet mitt er å bruke de kommende friperiodene til å lære meg fransk, slik at jeg i framtiden kan reise til flere av områdene hvor Leger Uten Grenser behøves. Når første arbeidsperiode i Irak er over, skal jeg bruke friperioden min i Sør-Frankrike. Lære språk og bo i landlige omgivelser. Det ser jeg fram til.

Publisert: 22. november 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0684

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.